

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
в.о. декана економічного
факультету
Ростислав МИХАЙЛИШИН
“31” серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 11 «СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ»

освітній рівень	перший (бакалаврський)
галузь знань	23 Соціальна робота
спеціальність	232 Соціальне забезпечення
освітня програма	«Соціальне забезпечення»
факультет	Економічний

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальна психологія» для студентів спеціальності 232 Соціальне забезпечення (освітня програма «Соціальне забезпечення»)

Розробник: Кліпкова О. І. доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом, кандидат економічних наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри соціального забезпечення та управління персоналом

Протокол від «31» серпня 2022 року № 1

в.о. завідувача кафедри к.е.н. доц. Наталія ШЕГИНСЬКА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань 23 «Соціальна робота»	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність 232 «Соціальне забезпечення»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	-
Загальна кількість годин 120		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4		1-й	-
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		32 год.	-
		Практичні	
		32 год.	-
		Самостійна робота	
		56 год.	-
		Вид контролю: іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 1,14

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання дисципліни – формування у студентів здатностей оцінювати власні пізнавальні процеси, психологічні стани та почуття з метою забезпечення ефективної і безпечної діяльності; організовувати власну діяльність як складову колективної діяльності; здійснювати психологічний аналіз складних ситуацій взаємодії «особистість-суспільство», «особистість-соціальна група», «особистість-особистість»; використовувати знання, поглиблювати їх та розвивати критичне мислення; рефлексувати особисті знання.

Завдання вивчення дисципліни «Соціальна психологія» полягає у набутті здобувачами вищої освіти знань про основні положення соціально-психологічної науки при вирішенні професійних завдань, соціально-значущі проблеми та процеси, теорії соціальної психології, соціологічні методи дослідження для вивчення актуальних соціальних проблем, ідентифікації потреб та інтересів соціальних груп.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні: Студент повинен **знати** теоретичні положення курсу «Соціальна психологія», а саме:

- основні категорії соціальної психології,
- найбільш відомі напрямки розвитку соціальної психології,
- основні методи соціально-психологічного дослідження,
- особливості психології особистості,
- засоби та способи соціально-психологічного впливу в процесі спілкування,
- особливості групової діяльності,
- психологічні особливості великих соціальних груп та масових явищ,

Студент повинен **уміти**:

- ефективно будувати процеси комунікації,
- аналізувати власну діяльність як складову колективної діяльності,
- визначати різні групові явища та характеризувати їх,
- аналізувати соціально-психологічну природу конфліктів, розробляти рекомендації щодо їх корекції та врегулювання.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності.

ЗК 10. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 13. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 14. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні компетентності (СК)

СК 3. Здатність консультувати з питань соціального забезпечення різним групам населення, що опинилися у складних життєвих обставинах;

СК 13. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності;

СК 14. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері;

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення;

ПРН 9. Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців;

ПРН 18. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги;

ПРН 20. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність, структура, функції та категорії соціальної психології

Предметна сутність соціальної психології. Структура соціальної психології. Історичні витоки та функції соціальної психології, її взаємозв'язок з іншими галузями знання.

Зміст основних категорій соціальної психології. Завдання соціальної психології. Основні етапи розвитку соціальної психології як науки. Основні методологічні проблеми та теоретичні напрямки сучасної західної соціальної психології.

Розвиток сучасної вітчизняної соціальної психології на основі нової соціально-економічної парадигми.

Методологічні основи соціально-психологічного дослідження. Побудова соціальнопсихологічного дослідження.

Характеристика основних типів дослідження: описове, кореляційне та експериментальне. Вимоги до соціально-психологічного дослідження: надійність та валідність. Характеристика основних методів дослідження в соціальній психології: спостереження, експерименту, опитувальні методи, тестування, вивчення документів, метод контент-аналізу.

Тема 2. Соціалізація особистості

Механізми соціалізації. Специфіка соціально-психологічного підходу до особистості. Зміст поняття «соціальнопсихологічна компетентність особистості». Соціально-психологічна структура особистості. Яконцепція. Локус контролю. Самоефективність та самопрезентація. Проблема детермінації соціальної поведінки особистості. Поняття соціалізації та її соціально-психологічний аспект. Механізми соціалізації. Основні етапи соціалізації особистості. Особливості соціалізації особистості в сучасних умовах. Причини та наслідки паталогічної дезадаптації особистості. Соціально-психологічні чинники як детермінанти суїцидальної поведінки. Поняття психологічної стійкості особистості. Статус та позиція як основні характеристики входження

особистості в групу. Поняття соціальної установки. Поняття та основні характеристики соціальної ролі.

Тема 3. Особистість: соціальні настанови і поведінка

Поняття соціальної настанови. Значення досліджень настанови (установки) в школі Узнадзе для вивчення соціальних настанов. Категорії «ставлення», «спрямованість», «ціннісні орієнтації» тощо. Дослідження соціальних настанов – «атитюдів» в сучасній соціальній психології. Структура соціальної настанови (когнітивна, емотивна, конативна складові). Функції соціальної настанови в регуляції соціальної поведінки особистості. Співвідношення соціальних настанов і реальної поведінки. Зменшення соціальних впливів на виражені настанови. Сила настанов, закріплених досвідом. Вживання в роль, твердження і переконання. Феномен поступок («нога в дверях»).

Погані вчинки і настанови. Міжрасова поведінка і настанови. Соціальні рухи і настанови. Управління враженнями. Самопрезентація. Самовиправдання. Самосприйняття. Когнітивний дисонанс і дисонанс після прийняття рішення. Дисонанс як активуючий фактор. Проблема змін соціальних настанов, її теоретичні та практичні аспекти.

Тема 4. Комунікація і міжособистісне сприйняття та розуміння

Спілкування як обмін інформацією (комунікативний аспект). Недопустимість механічного перенесення принципів інформаційного підходу на аналіз комунікативної сторони спілкування. Специфіка комунікативного процесу між людьми: збагачення і розвиток інформації в ході її «руху»; активна позиція партнерів в комунікативному процесі; специфіка впливу – проблема змісту при засвоєнні інформації. Значення даних семантики, теорії інформації і лінгвістики для соціально-психологічного аналізу комунікативного процесу.

Понятійний апарат соціальної психології для опису комунікативної ситуації. Використання різних знакових систем в комунікативному процесі. Види комунікації. Вербальна комунікація. Значення комунікативних властивостей людської мови. Проблема тезауруса. Найбільш універсальний характер вербальної комунікації. Комунікативні бар'єри спілкування. Основні види невербальної комунікації. Оптико-кінетична система знаків (жести, міміка, пантоміміка) та її значення в комунікативному процесі. Основні положення кінетики. Проблема «словника» виразних рухів людини. Культуральна обумовленість використання оптико-кінетичних знаків. Паралінгвістична та екстралінгвістична система знаків (роль інтонації і різних невербальних включень в мову). Її значення для надання емоційної виразності процесу обміну інформацією. Просторово-часова система організації комунікативного процесу. Значення факторів організації простору спілкування (проксеміка); використання даних екологічної психології. Основні сфери практичного застосування даних проксеміки. Візуальний контакт та його значення в комунікативному процесі.

Основні напрямки експериментальних досліджень кожного виду невербальної комунікації. Загальна методологічна проблема – проблема коду і декодифікації як умова розуміння один одного. Зв'язок комунікативної сторони спілкування з діяльністю як вихідний принцип вирішення проблеми коду. Міжособистісна взаємодія (інтерація). Проблема взаємодії (інтерації) людей в

соціальної психології. Неоднозначне вирішення питання про співвідношення інтеракції та комунікації. Види, форми інтеракцій в соціальної психології. Теорії «діадичної взаємодії»: позитивні і негативні сторони використання математичного апарату теорії ігор для аналізу стратегії партнерів («ділема в'язня»). Вирішення проблеми взаємодії в «символічному інтеракціонізмі». Критичний аналіз традицій західної соціальної психології в дослідженні структури і функцій взаємодії. Компоненти процесу взаємодії. Види взаємодії. Проблеми кооперації і конфлікту в соціальної психології. Необхідність спеціального аналізу змагальної активності в умовах взаємодії. Експериментальні схеми реєстрації взаємодії. Методологічні принципи інтерпретації взаємодії у вітчизняній соціальної психології. Взаємодія як форма організації спільної діяльності. Класифікація форм спільної діяльності з точки зору типів поєднання індивідуальних вкладів учасників. Психологічний зміст побудови єдиної стратегії взаємодії її учасників. Неточність аналізу інтерактивної сторони спілкування і необхідність її вивчення в реальних соціальних групах.

Тема 5. Соціальні переконання і судження Інтерпретація причин поведінки іншої людини – явище «каузальної атрибуції». Структура атрибутивного процесу. Види і форми атрибуції. Фундаментальна помилка атрибуції (упередження відповідності). Причина помилки атрибуції. Атрибуція і самоусвідомлення. Культурні відмінності і соціальна атрибуція. Критичний аналіз теорій і схем каузальної атрибуції в західній соціальної психології. Его і переконання. Вплив его на наші переконання. Ілюзії его. Ігри его. Драми его. Дуальність его і переконання. Ілюзорне мислення. Ілюзії контролю. Інтуїція і когнітивні функції. Інтуїція і соціальні уявлення. Конструювання інтерпретацій і спогадів. Сприйняття та інтерпретація подій. Упередження науковців. Стійкість переконань. Конструювання спогадів. Реконструкція попередніх настанов, поведінки, досвіду. Самовпевненість в судженнях. Засоби усунення самовпевненості. Настрій і судження. Переконання самореалізації. Очікування щодо нас, щодо себе, щодо інших і результати очікувань. Реакція на результати очікування.

Тема 6. Соціальні упередження

Поняття упередження і соціальний забобон. Розповсюдженість упереджень. Типи упереджень. Когнітивні упередження. Расові, гендерні упередження, стереотипи, настанови. Приховані форми упереджень. Нерівний статус і упередження. Релігійні, національні упередження. Психологія дискримінації. «Ми» і «вони». Конформізм, нонконформізм. Інституційна підтримка. Емотивні та когнітивні джерела упереджень. Категоризація. Сприймання схожості і відмінності. Розрізнявані стимули, особливі випадки і яскраві події. Групові прив'язки і упередження. Сприйняття справедливості і упередження. Когнітивні наслідки упереджень. Можливості особистого впливу на власні упередження і подолання упереджень.

Тема 7. Соціальна агресія і фобії

Поняття агресії. Агресивність та насильство, зокрема в політиці: суть, форми, елементи, прояви. Агресія та насильство: теоретичні обґрунтування. Концепції насильства та агресії (біологічні, психологічні, соціокультурні).

Агресія і фрустрація. Фрустрація і депривація. Вплив грошей на прояв фрустрації. Агресія і соціальні навички. Научіння через спостереження. Сім'я, субкультура, ЗМІ, Інтернет і агресія. Чинники впливу на агресію (біль, жара, атакуюча поведінка, тіснота, збудження, порнографія). Сексуальне насильство, жінки як об'єкт насильства. Фобії і насильство. Масова свідомість і насильство. Вплив ТБ та Інтернету на сприйняття, рівень і тиражування насильства. Груповий вплив. Насильство як вимушеність в політиці (концептуальні підходи). Структурування насильства та його інституціоналізація. Відчуття відповідальності і психологія насильства. Деіндивідуалізація і агресивність. Емоційна підтримка диктатури. Психолого-ідеологічна природа стабільності суспільства. Контроль диктаторських режимів за почуттями та мисленням людини. Механізми та причини емоційної підтримки тоталітаризму.

Психологічні особливості етнічних конфліктів. Психологічні аспекти привілеїв. Психологічні та ідеологічні механізми реакції громадян на диктатуру (повстання, конформізм, підпілля, виїзд). Психологія дисиденства та його роль в розхитуванні тоталітаризму. Причини звуження застосування насильства в політиці. Психологія та ідеологія тероризму та протидія йому. Катарсис. Профілактика агресії та насильства. Ненасильство.

Тема 8. Любов, альтруїзм і психологія служіння

Симпатія, дружба, любов як різні рівні атракції. Основні напрямки дослідження атракції і їх практичне значення. Любов та її форми (агапе, сторге, бузумовна любов, батьківська, материнська, братська, любов до Бога, любов-дружба, пристрасна любов), рівні, характеристики любові. Любов як найбільш продуктивна орієнтація (Е. Фромм). Самоконтроль. Духовні аскези і звільнення від пристрасності еротизму. Почуття любові як єдності з усім Життям. Індивідуальний дух як Любов (притягування, толерантність) до Єдиного Життя. Альтруїзм. Природа і причини альтруїзму. Емпатія як джерело справжнього альтруїзму. Соціальні норми і альтруїзм. Самоусвідомлення і альтруїзм. Еволюційна психологія про альтруїзм. Теорії альтруїзму. Потреба звернути на себе увагу. Прийняття відповідальності на себе. Жертовність та її рівні. Психологія жертовності.

Альтруїзм і ситуаційні (тиск часу, приклад інших), особистісні впливи (почуттів, настрою, риси характеру, духовність). Гендер і альтруїзм. Чинники стримування надання допомоги. Соціалізація альтруїзму. Моральне включення. Моделювання альтруїзму. Соціальна і психологічна зрілість індивідуальності і альтруїзм та потреба служіння як стан почуття подяки і творчого потоку самовираження.

Тема 9. Поняття соціальної групи. Великі групи

Етимологічна характеристика поняття група. Основні ознаки соціальної групи. Загальна характеристика та класифікація малих та великих груп. Характеристики, що виділяють групу як цілісність: психологічний зміст спільної діяльності, композиція групи, структура групи, групові процеси. Параметри, що виділяють особистість як члена групи: групові норми та цінності, групові санкції, групові очікування, статус особистості, позиція, роль, ранг особистості. Натовп, аудиторія та публіка. Психологічні особливості етнічних груп. Ментальність та етноцентризм. Психологічні особливості

українського національного характеру. Міжгрупові конфлікти: характеристика та шляхи подолання.

Тема 10. Структура взаємовідносин в малих групах

Групова динаміка. Поняття та класифікація малих груп. Структура взаємовідносин в малих групах. Соціометрична структура групи. Групові процеси. Нормативна поведінка в групі. Поняття групових норм. Конформність і нонконформізм. Феномен деіндивідуалізації. Вплив меншості на групу. Референтні групи. Феномен групового тиску. Феномен групового мислення. Зміст основних механізмів групової динаміки. Лідерство і керівництво: єдність і розходження. Стиль керівництва і проблеми ефективності групової діяльності і згуртованості групи. Управлінські функції. Поняття групового рішення: групова поляризація, групова нормалізація, зсув до ризику. Основні фактори формування нової думки і прийняття рішення. Етапи прийняття групового рішення. Форми групових дискусій. Шляхи побудови ефективної взаємодії у професійному колективі.

Тема 11. Конфлікти і їхня соціально-психологічна природа

Основи керування конфліктами. Поняття конфлікту в соціальній психології. Характер і типологія конфліктів. Структура конфліктів, Динамічні аспекти конфліктів. Роль конфлікту в системі міжособистісних відносин. Стратегії й тактики членів групи в конфліктних ситуаціях. Особистісні особливості членів групи і їхній вплив на розвиток конфлікту. Стиль діяльності керівника як конфліктогенний фактор. Прийоми й методи попередження конфліктів. Методи керування конфліктами.

Тема 12. Переконавання і груповий вплив

Механізми впливу в процесі спілкування. Значення способів і методів впливу в процесі спілкування і в практичній діяльності людей. Ідеологічна та етична проблеми психології впливу. Конкретні способи і механізми впливу. Історичні традиції соціальної психології у вивченні зараження, навіювання, наслідування. Обмеженість досліджень цих процесів традиційною соціальною психологією.

Феномен групового тиску. Інтерпретація понять «конформізм», «конформність», «конформна поведінка». Теоретичний підхід і експериментальні дослідження конформізму в західній соціальній психології. Аналіз експериментів С.Аша з дослідження конформізму в лабораторних умовах. Недопустимість перенесення результатів лабораторного дослідження конформізму на пояснення феномену групового тиску на індивіда в реальних умовах групової діяльності. Дослідження конформної поведінки у вітчизняній соціальній психології. Співвідношення понять «конформність» і «навіюваність». Конформна та негативна поведінка. Значення досліджень феномену групового тиску для оптимізації діяльності.

Зараження як спосіб групового впливу. Основа зараження – безсвідома схильність індивіда до певних психологічних станів. Залежність зараження від рівня розвитку самосвідомості особистості. Тенденції зменшення ролі зараження як способу впливу. Феномен зараження в сучасних суспільствах. Явище паніки, його дослідження в соціальній психології.

Навіювання чи сугестія як цілеспрямований, неаргументований вплив, який базується на некритичному сприйнятті інформації. Понятійний апарат для

опису соціальної сугестії. Феномен контрсугестії. Умови ефективності навіювання. Прикладне значення досліджень соціальної сугестії. Навіювання та переконування. Наслідування. Дослідження наслідування в соціальній психології. Критика теорії наслідування Г.Тарда. Роль наслідування в розвитку суспільства та розвитку особистості в онтогенезі. Відносне значення зараження, навіювання і наслідування.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми, що відносяться на вивчення	Кількість годин								
	денна форма					заочна форма			
	усьо го	у тому числі				усьог о	у тому числі		
		л	пр/с	інд.	с.р.		л	с	с.р.
1	2	3	4	6	7	8	9	10	11
Тема 1. Сутність, структура, функції та категорії соціальної психології	8	2	2		4				
Тема 2. Соціалізація особистості	8	2	2		4				
Тема 3. Особистість: соціальні настанови і поведінка	12	4	2		6				
Тема 4. Комунікація і міжособистісне сприйняття та розуміння	12	4	4		4				
Тема 5. Соціальні переконання і судження	12	2	4		6				
Тема 6. Соціальні упередження	10	2	2		6				
Тема 7. Соціальна агресія і фобії	10	2	4		4				
Тема 8. Любов, альтруїзм і психологія служіння	8	2	2		4				
Тема 9. Поняття соціальної групи. Великі групи	10	4	2		4				
Тема 10. Структура взаємовідносин в малих групах	12	4	2		6				
Тема 11. Конфлікти і їхня соціально-психологічна природа	10	2	4		4				
Тема 12. Переконування і груповий вплив	10	2	2		6				
Разом	120	32	32	-	56				
<i>Іспит</i>									

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС (32 ГОД.)

№ з/п	Назва тем	Кількість годин (денна)
1	Сутність, структура, функції та категорії соціальної психології	2
2	Соціалізація особистості	2
3	Особистість: соціальні настанови і поведінка	4
4	Комунікація і міжособистісне сприйняття та розуміння	4
5	Соціальні переконання і судження	2

6	Соціальні упередження	2
7	Соціальна агресія і фобії	2
8	Любов, альтруїзм і психологія служіння	2
9	Поняття соціальної групи. Великі групи	4
10	Структура взаємовідносин в малих групах	4
11	Конфлікти і їхня соціально-психологічна природа	2
12	Переконування і груповий вплив	2
	Разом	32

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ (32 ГОД.)

№ з/п	Назва тем	Кількість годин (денна)
1	Сутність, структура, функції та категорії соціальної психології	2
2	Соціалізація особистості	2
3	Особистість: соціальні настанови і поведінка	2
4	Комунікація і міжособистісне сприйняття та розуміння	4
5	Соціальні переконання і судження	4
6	Соціальні упередження	2
7	Соціальна агресія і фобії	4
8	Любов, альтруїзм і психологія служіння	2
9	Поняття соціальної групи. Великі групи	2
10	Структура взаємовідносин в малих групах	2
11	Конфлікти і їхня соціально-психологічна природа	4
12	Переконування і груповий вплив	2
	Разом	32

7. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ (56 ГОД)

№ з/п	Теми	Кількість годин (денна форма)
1	Сутність, структура, функції та категорії соціальної психології	4
2	Соціалізація особистості	4
3	Особистість: соціальні настанови і поведінка	6
4	Комунікація і міжособистісне сприйняття та розуміння	4
5	Соціальні переконання і судження	6
6	Соціальні упередження	6
7	Соціальна агресія і фобії	4
8	Любов, альтруїзм і психологія служіння	4
9	Поняття соціальної групи. Великі групи	4
10	Структура взаємовідносин в малих групах	6
11	Структура взаємовідносин в малих групах	4
12	Переконування і груповий вплив	6

РАЗОМ	56
--------------	-----------

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ– не передбачено

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання і викладання
Проектне навчання, вирішення практичних та ситуативних завдань

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- активність на практичному занятті: 25 % остаточної оцінки – 25 балів;
- усний виступ з промовою, участь у дебатах: 25 % остаточної оцінки – 12 балів;
- підготовка есе на задану тему: 26 % остаточної оцінки – 13 балів.
- іспит 50 балів

Підсумкова максимальна кількість балів 100 балів

Неготовність до заняття або незадовільна відповідь (розв'язання задачі) також підлягають відповідній оцінці і студенту виставляється “0” балів. Студент повинен перездати незадовільну оцінку протягом двох тижнів і отримати позитивну оцінку, яка враховується під час визначення середнього балу за модульний період. Не перездана заборгованість тягне не зарахування вивчення навчальної дисципліни.

Формою підсумкового контролю знань та навичок студентів по дисципліні є іспит.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЄТЬСЯ СТУДЕНТАМ

Активність на практичному занятті	Усний виступ з промовою, участь у дебатах	Підготовка есе на задану тему	Сума	Іспит
25	12	13	50	50

Шкала оцінювання: Університету , національна та ECTS

Оцінка ECTS	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	відмінно	
B	81-89	добре	

C	71-80		зараховано
D	61-70	задовільно	
E	51-60		
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Робоча навчальна програма.
2. Конспект лекцій.
3. Методичні вказівки для проведення практичних занять.
4. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи.
5. Збірник тестових завдань із дисципліни.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ОСНОВНА

1. Єфімова Н.С. Соціальна психологія. 2015. URL: https://stud.com.ua/25078/psihologiya/sotsialna_psihologiya
2. Кудерміна О. І., Казміренко Л. І., Власенко С. Б. Соціальна психологія: навчальний посібник. Київ: НАВС, 2020.
3. Воляннюк Н. Ю., Ложкін Г. В., Винославська О. В. та ін. Соціальна психологія : навч. посіб. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 254 с.
4. Жадан І. В. Регіональні особливості комунікативних практик громадянської та національної самоідентифікації студентської молоді / Проблеми політичної психології : зб. наук. праць / Асоціація політичних психологів України, Інститут соціальної та політичної психології НАПН України ; [редакційна колегія: Л. А. Найдьонова, Л. Г. Чорна, І. Г. Батраченко та ін.]. К.: Золоті ворота, 2017. Вип. 6 (20). С. 214-223. URL: <https://politpsy.org/index.php/popp/issue/view/8/8>
5. Кальницька К. О., Шакур Н. В. Насильство як соціальний феномен: соціально- психологічні причини та етико-моральні засади протидії / Проблеми політичної психології : зб. наук. праць / Асоціація політичних психологів України, Інститут соціальної та політичної психології НАПН України ; [редакційна колегія: Л. А. Найдьонова, Л. Г. Чорна, І. Г. Батраченко та ін.]. К.: Золоті ворота, 2017. Вип. 6 (20). С. 19 - 32. URL: <https://politpsy.org/index.php/popp/issue/view/8/8>
6. Карамушка Л.М. Технологія психологічної підготовки персоналу держадміністрацій до профілактики та подолання професійного стресу: навч. посіб. / [Л.М. Карамушка, Д.І. Куриця, В.В. Левковець, О.І. Альохіна]. К.: Логос, 2015. 127 с.

ДОПОМІЖНА

7. Большакова А.М. Соціальна психологія: Конспект лекцій. Харків : ХДАК, 2017. 55 с.

8. Богданова А. С. Соціальна характеристика сімейних конфліктів. *Актуальні проблеми природничих і гуманітарних наук у дослідженнях* (2021): 440.

9. Власенко І. А. Психологічні практики розвитку конфліктологічної компетентності особистості. *Габітус* 26 (2021): 58-64.

10. Зубіашвілі І. К., Лавренко О. В. Соціальна рефлексія як основа механізму економічної соціалізації особистості. *Організаційна психологія. Економічна психологія*. № 2 (26). 2022. 39-47.

11. Конфліктологія: конспект лекцій для студентів усіх спеціальностей / уклад. Н. М. Атаманчук. Полтава : Нац. ун-т імені Юрія Кондратюка, 2021. 106 с.

12. Кочубейник О. Атомізація суспільства, нова дискримінація та довіра в умовах пандемії/ Наукові студії із соціальної та політичної психології. 2021. Вип. 47 (50). С.60-66. <http://sssppj.org/index.php/ssj/article/view/212/228>

13. Кравчук С. Концептуалізація феномену прощення в міждисциплінарному дискурсі дослідження / Наукові студії із соціальної та політичної психології. 2021. Вип. 47 (50). С.32-48. URL: <http://sssppj.org/index.php/ssj/article/view/210>

1. Кудерміна О. І., Казміренко Л. І., Власенко С. Б. Соціальна психологія: навчальний посібник. Київ: НАВС, 2020.

2. Карамушка Л. М, Особливості психічного здоров'я персоналу освітніх та наукових організацій в умовах війни. *Організаційна психологія. Економічна психологія* 1 (25) (2022): 62-74.

3. Левус Н.І., Волошок О.В. Педагогічна психологія в схемах і таблицях :навч. посібн. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка; Артос, 2015. 340 с.

4. Міляєва В.Р. Використання психологічних тренінгів для вдосконалення фахової підготовки державних службовців /В.Р. Міляєва, Ю.М. Бісик / Практична психологія та соціальна психологія. 2010. № 11. С.74-80.

5. Москаленко В. Психологія соціального впливу. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 448 с.

6. Обухова Н. Емоційна свідомість суб'єктів аудіовізуальної медіакультури в різних стилях міжособистісної взаємодії / Наукові студії із соціальної та політичної психології. 2019. Вип. 44 (47) С. 135 -142. URL: <http://sssppj.org/index.php/ssj/article/view/125/125>

7. Ойстер, К. Социальная психология групп. СПб.: прайм – ЕВРОЗНАК, 2004. 36. Петренко І. Особливості комунікаційно-технологічного врегулювання соціальних конфліктів у різних сферах соціальної практики / Наукові студії із соціальної та політичної психології. 2020. Вип. 42 (45). С. 168-178. URL: <http://sssppj.org/index.php/ssj/article/view/166/185>

8. Основи соціальної психології : підруч. для закл. вищ. освіти / П. П. Горностай, П. І. Бублик, М. О. Литвин, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова ; за ред. чл.-кор. НАПН України М. М. Слюсаревського ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. Київ: Талком, 2018. 578 с

9. Писоцький В., Горянська А. Психічний розвиток та формування особистості в онтогенезі. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 144 с.

10. Психологія вирішення конфліктів: Навч. посіб./ Укл. О.В. Джелалі. К., 2006.
11. Плахтій Т. Методика колективної діяльності в динамічній мережі (26 січня 2022). Доступно на SSRN: <https://ssrn.com/abstract=4018507> або <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4018507>
12. Просяник О. П. Зима О. Г. Системна типологізація концепції соціального конфлікту. Вчені записки Таврійського нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2021. Т. 32 (71). № 1. Ч. 3. С. 161-167.
13. Толстова М. Соціальна стабільність та соціальні конфлікти у вимірі національної безпеки. *Проблеми охорони праці, промислової та цивільної безпеки* (2021). С. 97-103.
14. Субашкевич І. Р., Шпагіна А. Д. Дослідження соціально-психологічних настроїв українців у період війни. *Вчені записки ТНУ імені ВІ Вернадського. Серія: Психологія*. № 33 (72). 2022. С. 2.
15. Слюсаревський М. Наукові ідеї щодо розвитку великих груп: критичний аналіз на тлі розвитку моделей малих груп / Наукові студії із соціальної та політичної психології. 2018. Вип. 42(45). С.3-19. URL: <http://sssppj.org/index.php/ssj/article/view/187/206>
16. Соціальна психологія : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Волянчук, Г. В. Ложкін, О. В. Винославська, І. О. Блохіна, М. О. Кононець, О. В. Москаленко, О. І. Боковець, Б. В. Андрійцев ; КПІ ім. І. Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 254 с.
17. Татенко В. Колективна інтуїція як об'єкт соціально-психологічного дослідження / Наукові студії із соціальної та політичної психології. Вип. 47 (50) С. 9-18. URL: <http://sssppj.org/index.php/ssj/article/view/208/224>
18. Титаренко Т. Особистісні фактори збереження психологічного благополуччя під час пандемії COVID-19 / Наукові студії із соціальної та політичної психології. 2021. Вип. 47 (50) С. 49-59. URL: <http://sssppj.org/index.php/ssj/article/view/211>
19. Титаренко Т.М. Особистість перед викликами війни: психологічні наслідки травматизації / Проблеми політичної психології : зб. наук. праць / Асоціація політичних психологів України, Інститут соціальної та політичної психології НАПН України ; [редакційна колегія: Л. А. Найдьонова, Л. Г. Чорна, І. Г. Батраченко та ін.]. К.: Золоті ворота, 2017. Вип. 5 (19). С. 3-11.
20. Ткалич, М. Г. Психологія гендерної взаємодії персоналу організацій. автореф. дис....д. психол.н.: спец.:19.00.10 – організаційна психологія; економічна психологія. Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України.
21. Філоненко М. М. Психологія спілкування. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 383 с.
22. Хараджи М., Пінчук Н. Гармонізація міжособистісних стосунків у жіночому колективі." *Перспективи та інновації науки* 8 (13) (2022).
23. Чуніхіна С. Л. Здобутки і перспективи розвитку соціальної та політичної психології в Україні: досвід інституту соціальної та політичної

14. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

1. Національна бібліотека ім. В. Вернадського / Книжкові видання та компакт-диски. Соціальна психологія: URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe
2. <http://psychologiya.com.ua/knigi-po-psixologii.html>
3. <http://psychologiya.com.ua/psixologicheskij-slovar.html>
4. <http://chitalka.info/psy.html> – Електронні підручники онлайн «Психологія».
5. [http://psyh.kiev.ua/nma-referats/fla-refers/lang-1/referat-109/referatpart 6.](http://psyh.kiev.ua/nma-referats/fla-refers/lang-1/referat-109/referatpart6)
6. <http://osvita.ua/school/psychology/> – освіта.ua.
7. <http://www.meta-ukraine.com> – Мета – українська пошукова система.
8. <http://www.login.kpi.ua/> - Електронний кампус 9. www.gumer.info 10. www.Psylib.kiev.ua 11.
9. <http://www.iworld.ru/attachment.php?barcode=978591180703&at=exc&n=0>
10. <http://studentam.net.ua/content/view/3171/86/> 13.
11. <http://uadoc.zavantag.com/text/11928/index-1.html?page=7>

Офіційні сайти періодичної літератури:

Назва журналу:

1.Актуальні проблеми психології.	URL:
http://appsychology.org.ua/index.php/ua/dlia-avtoriv	
2. Вісник післядипломної освіти. Серія «Соціальні та поведінкові науки».	
URL: http://umo.edu.ua/serija-socialjni-ta-povedinkovi-nauki	
3. Науковий журнал «Соціальна психологія» URL: https://www.science-community.org/uk/node/7255	
4.Asian Journal of Social Psychology.	URL:
https://onlinelibrary.wiley.com/journal/1467839x	
5. American Psychologist. URL: https://www.apa.org/pubs/journals/amp/	
6.The Journal of Social Psychology.	URL:
https://www.tandfonline.com/toc/vsoc20/current	
7.British Journal of Social Psychology.	URL:
https://onlinelibrary.wiley.com/journal/20448309	
8.Journal of Personality and Social Psychology	
https://www.apa.org/pubs/journals/psp/	